

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2021. g. SEPTEMBRIS-NOVEMBRIS Nr. 4 (92)

REDAKTORES SLEJA

Dabā iestājies gada tumšākais laiks. Koku zarus vairs nerotā lapas, tās sedz zemi vai, rūpīgi sagrābtas kaudzēs, ir gatavas tuvāko gadu laikā kļūt par labu mēslojumu piemājas dārziņu dobēm. Esam sagaidījuši jau pa kādai sniega pārslai un izbaudījuši nelielu ledus kārtiņu uz pelņēm. Viss notiek, kā jānotiek četru gadalaiku ritējumā, un tagad rudens pamazām nomaina ziemu. Kāda tā būs, var tikai minēt.

Dzīvojam laikā, kad mazāk gribas klausīties negatīvas ziņas, tādēļ vairāk priecājamies par pozitīviem cilvēkiem, labām ziņām, jaukiem brīžiem, ko spējam sagādāt cits citam. Neļausim gada tumšākajam laikam ienest sevī skumjas un negatīvismu, ticēsim, ka kopā mums izdosies atgriezties ierastajā dzīves ritmā, pie kāda bijām pieraduši agrāk!

Jau otro gadu mūsu Valsts dzimšanas dienu gaidām bez plaša pasākumu piedāvājuma, vairāk plānojam to svinēt ģimenes lokā un katrs savā sirdī. Tikai no katra paša ir atkarīga svētku noskaņa, jo Latvija esam mēs paši. Mēs veidojam savu ikdienu un svētku brīžus.

Lai mums veiktos, jādomā un jārunā tikai labi vārdi par savu zemi, tautu, valsti. Sen pierādīts, ka domas un izteiktie vārdi materializējas. Ko domājam un runājam – tas ar laiku arī piepildās!

Valda Kļaviņa, redaktore

Cienījamie Sarkaņu pagasta iedzīvotāji!

Novembris latviešiem ir gada patriotiskākais mēnesis. Ko mums katram personīgi nozīmē Latvija, latviešu tauta, mūsu kultūra, tradīcijas un latviešu valoda? Kas ir tās vērtības, par ko stāvēja un krita mūsu senči un par kurām mums ir jābūt sardzē arī šodien? Pirms 103 gadiem tika dibināta jauna, plaukstoša valsts, kas pēc 22 gadiem tika okupēta uz turpmākajiem 50 gadiem, uzspiežot tai necilvēcisku un absurdu padomju režīmu. Bet tautas alkas pēc brīvas tēvzemes bija stiprākas par svešinieka važām, kas ļāva no tām izrauties un atjaunot neatkarību. Latvija pirms 17 gadiem skaidri iezīmēja savas ģeopolitiskās pozīcijas un intereses, iestājoties NATO un Eiropas Savienībā. Tomēr sabiedroto atbalsts, specifiskā un unikālā latviešu valoda un Latvijas pilsonība nenozīmē, ka mēs uz pasaules globālās skatuves citu acīs esam īpašāki, svarīgāki, ka kopējās pasaules problēmas uz mums neattiecas. Nebūt ne! Neatkarīga un demokrātiska valsts, kas tika izcīnīta un kas mums šodien ir dota (un dažkārt šķiet pašsaprotama), ir latviešu tautas pastāvēšanas

un attīstības priekšnosacījums. Valstiskums, ko katrs izjūtam sevī, ir tas, kas noturēs un saglabās Latvijū. Es novēlu ikvienam no jums stipru veselību, možu garu un prātu. Lai visiem izdodas izvirzīt un sasniegt savus mērķus un lai mērķis vienmēr būtu augstāks, kā to iespējams sasniegt – lai attīstība nekad neapstātos! Par spīti visām ģeopolitiskajām problēmām, austrumu kaimiņu izvērstajam hibrīdkaram un Covid-19 pandēmijai, ar lielākiem un mazākiem darbiem, ar cieņu pret saviem līdzilvēkiem, skaidru apziņu un valstiskuma izjūtu mēs visi kopā saglabāsim Latvijas neatkarību un demokrātiskumu, veicināsim valsts attīstību un pilsoņu labklājību!

Ticiet sev un savai valstij, neļaujiet nevienam jūsos raisīt šaubas par to, ka mēs kaut kādā veidā esam neizdevusies valsts. Jā, tieši tas ir ienaidnieka mērķis, ko tas cenšas panākt visdažādākajos veidos! Valsts suverēnā vara pieder latviešu tautai, tāpat Latvija – tie esam mēs! Sirsnīgi sveicieni valsts svētkos!

Sandis Kalniņš,
pagasta pārvaldes vadītājs

Karla Kļavina foto

Pagasta pārvaldes darbinieki sveic jūs svētkos!

Pagasta pārvaldes aktualitātes

Strauji tuvojas gada nogale, un Sarkaņu pagastā dzīve rit savu ierasto gaitu, domājot gan par ikdienas saimnieciskām lietām, gan par to, kā popularizēt pagasta tēlu, gan par šodienu un nākotnes attīstību.

Ikdienas darbi pārvaldē

Pagasta pārvaldes kolektīva aktivitātes pēdējos mēnešos saistās ar sezonāliem ikdienišķiem publiskās ārtelpas uzturēšanas kārtībā darbiem, kā arī ar ikgadējo inventarizāciju. Veicam dažādus remontdarbus pagasta dzīvojamā fondā ar saviem resursiem – durvju, logu nomaīņa, inženierkomunikāciju labošana un atjaunošana.

Lai palielinātu vakcinācijas aptveri, pagasta pārvalde ar saviem resursiem nepieciešamības gadījumā palīdz cilvēkiem nokļūt līdz ģimenes ārstam. Ja arī kādam no jums šāda palīdzība nepieciešama, lūdz, sazinieties ar pagasta pārvaldi.

Pildot valdības lēmumus, savu publisko darbību uz laiku ir apturējušas bibliotēkas, tautas nams un jauniešu centrs. Šis laiks tiek izmantots jaunu ieceru un plānu ģenerēšanai, kā arī iekšējās sistēmas sakārtošanai – rīkojumi, nolikumi, kārtības noteikumi u.tml., kas būtībā ir visa pamats pašvaldības darbā.

Pagastā jauna kolēģe

20. septembrī darbu Sarkaņu pagastā Bikšēres multifunkcionālajā centrā "Logs" vadītājas amatā darbu uzsāka enerģiskā un radošā Aiga Dzene. Sveiciens pagasta kolektīvā! Savu darbu Aiga uzsāka ar pagasta kolektīva un multifunkcionālā centra telpu un iepriekšējās dar-

bības iepazīšanu. Jau noorganizēts iepazīšanās pasākums, tikšanās ar senioriem, pārgājiens jauniešiem. Daudzas ieceres gan nācās atlikt un pakārtoties valstī esošajai epidemioloģiskajai situācijai. Bet paies arī šis ierobežojumu pilnais laiks un cerams, ka visu iecerēto izdosies realizēt. Atraktīvas, izzinošas un interesantas nodarbes tiks atsāktas, tiklīdz tas būs iespējams.

Pašvaldības ceļi, vides objekts, atpūtas vieta Sarkaņos

Braucot pa pagasta teritoriju, vienmēr piecājos, kad redzu sakoptu pagalmu, viensētu vai kādu citu īpašumu, jūtu uzņēmēju saimniecisko darbību, tāpēc arī pagasta pārvaldei ir uzdevums pienācīgi parūpēties par savu infrastruktūru. Viens no finansiāli ietilpīgākajiem darbiem šogad ir ceļa pārbūve no Bikšēres ciema līdz pieslēgumam valsts autoceļam V888 (uz "Kalnagravu" pusi). Lai gan laikapstākļi vairs nav tie piemērotākie un būvnieka darba grafiks citos nolīgtajos objektos ir pietiekami intensīvs, mūsu prasība ir, ka ceļš jāpabeidz šogad. Tam jau ir redzams rezultāts, jo puse ceļa ir asfaltēta, otra puse šobrīd gaida savu kārtu, bet visi konstruktīvie slāņi asfalta uzklāšanai jau ir izveidoti. Protams, mēs uzņemamies zināmu risku, veicot ceļa asfaltēšanas darbus novembrī. Taču, ieliekot pretējos svaru kausos faktu, ka nākamgad šo darbu veikšanai finansējuma vairs nebūs, pat nav citu variantu, kā vien turpināt strādāt. Otrs no ievērojamākajiem pagasta objektiem ir vides objekts "Saules dzīpari", kas izpelnījies pagasta un novada ļaužu plašu atzinību. Es pat teiktu, ka šis objekts ir kļuvis par tādu kā novada ikonu, veiksmes stāstu vides dažādībā, tā kvalitatīvā izpildījumā. Tāpat Sarkaņos, pagalmā pie muzeja krātuves, ir tikko uzbūvēta atpūtas zona – lapene ar nosaukumu un vizuālo izpildījumu "Lukturis", velo turētājs "Grābeklis" un info stends, kas simboliski izveidots kā akas vāks, ieskatoties mūsu vēsturē. Lai šī vieta kļūtu vēl pievilcīgāka ceļotājiem, atpūtas teritorijas labiekārtošana plānota nākamā gada vasarā.

Budžets un investīcijas

Kā jau katru rudenī, sākam darbu pie budžeta plānošanas nākamajam gadam. Šī brīža prognozes un rīkojumi pagastiem liek savilkt vēl ciešāk jau tā stingro jostu, jo budžetam jābūt par pieciem procentiem mazākam attiecībā pret šo gadu. Kaut no pirmā acu uzmetiena tā nešķiet, tas ir smags finansiāls uzstādījums, kā izpildei tiks ieguldīts liels pārvaldes un pašvaldības ekonomistu darbs. Jāpiemin, ka jau pagājušajā gadā, pārskatot visu fi-

Bikšēres muiža no putna lidojuma.

nanšu struktūru, spējām ietaupīt 12 procentus no pašvaldības naudas pret 2019. gadu, nezaudējot kvalitāti. Turpināsim meklēt Eiropas Savienības un citu fondu finansiālu segumu dažādu projektu realizēšanai. Madonas novada pašvaldība ir uzsākusi Madonas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas 1. redakcijas publisko apspriešanu. Šis dokuments ir virziens ikkatra novadnieka nākotnei, vīzija vairākiem gadiem – mērķis, kur virzīties. Aicinu ikkatru ar to iepazīties vietnē: www.madonna.lv un līdzdarboties tā izstrādē, izteikt savu redzējumu.

Pagasta bibliotēku struktūra

Oktobra domes sēdē deputātiem Madonas novada bibliotēkas direktore prezentēja Madonas novada bibliotēku tīkla reformu, paredzot, ka pagastā ir tikai viena bibliotēka ar vienu vadītāju, bet otra paliek kā nodaļa. Sarkaņu pagastam šis piedāvātais reformu modelis nozīmē, ka pagastā būs bibliotēka Bikšērē ar nodaļu Sarkaņos. Nodaļa būtu atvērta vienu vai divas reizes nedēļā. Lai apspriestu šo modeli, 5. novembrī notika kopīga vadības, bibliotēku un pagasta pārvaldes vadītāju sanāksme. Es bibliotēku redzu kā vietu kopienas kultūrai un izglītībai, tā ir viena no retajām publiskajām vietām pagastos, kur gūt informāciju un pakalpojumus, un tai ir liels potenciāls darbības spektra paplašināšanai. Līdz ar to jāsaprot, ka mans personīgais redzējums par šādu ieceri ir diezgan skeptisks, ko arī ar kolēģiem no citiem pagastiem izteicām visiem klātesošajiem tikšanās reizē. Bet man ļoti interesē arī pagasta cilvēku viedoklis par šādu bibliotēku darbības modeli. Vai šīs izmaiņas jūs kaut kā ietekmēs vai neietekmēs, cik nozīmīga jums ir bibliotēkas pieejamība pagasta apdzīvotās vietās?

Aicinu ikvienu, kas vēlas izteikties par bibliotēku struktūru, sūtīt man savu viedokli uz e-pastu: sandis.kalnins@madonna.lv.

Sandis Kalniņš, Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītājs
Valdas Kļaviņš un **Aigas Dzenes** foto

Top jauns ceļa segums.

„Sarkaņu Ziņu” favorīts

Mežs – mana bagātība

Ik gadu Latvijā tiek pasniegta **Gada balva „Zelta čiekurs”**, kas ir meža nozares augstākā atzinība par nozīmīgiem sasniegumiem un ieguldījumu nozares labā. Balvas mērķis ir veicināt meža nozares attīstību un sabiedrisko nozīmīgumu.

Iesnietos pieteikumus vērtē komisija, analizējot īpašnieku ieguldījumu produktīvu un noturīgu mežaudžu izveidē, pievēršot uzmanību to atjaunošanai, kopšanai, infrastruktūrai, ainavu plānošanai, zinātnisku metožu izmantošanai.

2021. gadā, izvērtējot 13 pieteikumus, uz otro kārtu komisija izvirzīja septiņus īpašumus. Prieks, ka viņu vidū arī **Sarkaņu pagasta “Tiltakalna” saimnieks Andrejs Ierags**.

Cieņojoties šajā īpašumā, vienmēr jūtama īsta saimnieka roka, kas arvien atrod ko darīt, un Andreja stādītais un koptais mežs ir paraugs ikvienam, lai mūsu zeme arvien būtu skaista, sakopta un zaļa.

Turpinu senču iesākto

Atgriežoties senču īpašumā 1993. gadā, darāmā bija daudz. Pļavas bija aizaugušas ar krūmiem un liela daļa no tām vairs nederēja ganībām. Lai pašam būtu prieks šeit dzīvot, visu nevajadzīgo izcirtu. Un šobrīd uz savu darbu skatos ar gandarījumu.

Vectēvam meža zeme īpašumā bija 1,8 ha. Tagad varu teikt, ka mežs manā īpašumā ir 6,4 ha. Ir stādīts no jauna tur, kur vairs zemi nevarēja izmantot pļavām, tāpat atjaunots arī vectēva mežs. Sākot atjaunot mežu, sākumā bērzu stādus ņēmu no Pietnieka kūdras kaudzēm. Tie bija skaisti purva bērzi, kas labi icauga. Tad pēc egļu un bērzu stādiem kopā ar domubiedriem devos uz Smilteni. Laika gaitā

pie manis ir vesti sakaltuši, pārauguši, pārpalikuši stādi. Visus esmu izmantojis, un tagad prieks, ka tas viss izdevies. Stādi, kas pamatīgi iesakņojušies manā zemē, skaitāmi tūkstošos. Uz vienu hektāru apmēram 1500 stādu.

Pārliecība, ka daru pareizi

Pieteicos konkursam, jo gribēju pārlicināties, kāds ir profesionāļu novērtējums manam darbam. Biju patīkami pārsteigts, kad tiku izvirzīts otrajai kārtai. Un kādu dienu mājas pagalmā ieradās speciālistu komisija apmēram 20 cilvēku sastāvā, kas pārstāvēja vairākas organizācijas. To, kāds būs gala novērtējums manam darbam, uzzināšu nākamā gada sākumā. Bet svarīgākais ir tas, ka dzirdu atzinīgus vārdus un ka katru dienu ar prieku skatos, kā mans stādītais mežs aug un kuplo. Patīkams pārsteigums bija arī Madonas novada pašvaldības vadītāja Agra Lungeviča ciemošanās “Tiltakalnā”, lai pateiktu paldies par darbu. Tās ir lietas, kas dod spēku un iedvesmu iesākt darbu turpināt.

Kas mīl zemi, tam darbs atmaksāsies desmitkārt

Laikam ritot un darot dažādus darbus, esmu sapratis, ka tieši mežu varu saukt par savu dzīves papildījumu. Nepaiet neviena diena, kad tam neveltu laiku, neņemot vērā nekādus laika apstākļus. Ja nestrādāju mežā, tad vismaz apskatos, kas tur jādara, aizeju sēņot vai vienkārši pastaigāties. Izplānoju, kādi darbi darāmi saulainā, kādi lietainā dienā. Gandrīz pabeigts ir nelielais novērošanas tornis pie mājas. To uzbūvēju ar domu, ka kaut kas jāatstāj arī nākotnei. No tā var labāk redzēt, kā aug egles, bērzi... Patīk ska-

Madonas novada pašvaldības Atzinība Andrejam Ieragam.

tīties, vērot, novērtēt, domāt... Dzīvoju pēc principa – daru, ko vajag. Daba pati parāda, kā jābūt. Ja nevar pļaut tur, kur jau sācis augt mežs, tad dabai jāpalīdz. Ar cilvēku ir tāpat, viņam vislabāk ir tad, ja viņš dara to, ko grib un kas patīk. Dabā ir no visa pa druskai, tikai jāprot to visu ieraudzīt pareizi izmantot.

Meža nozīmi savā dzīvē varu izteikt dzejas rindās:

*Kā meiteni es mīlu balto bērzu birzi,
Kā māmuliņas klēpi – zaļo eglainīti
Un tēva stingro roku es melnā alksnī
sajūtu,
Bet sīksto senču garu es ozolbirzī loloju.*

Andrejs pavisam nesen nosvinējis nozīmīgu dzīves jubileju. Vēlēsim viņam labu veselību, veiksmi un izdošanos it visā, kas iecerēts!

Ar Andreju Ieragu tikās Valda Kļaviņa
Foto no personīgā arhiva

“Tiltakalns” no novērošanas tornīša.

Ceļojumi

Vasaras nogalē, 25. augustā, pagasta seniори devās ikgadējā ekskursijā, apskatot un iepazīstot daļu Latvijas, kas iepriekšējos gados vēl nebija apceļota – Ziemeļlatgali.

Pirmais ceļojuma pieturas punkts **Pudeļu dārzs Litenē**. Tur mūs laipni sagaida saimniece Anna, kas ļoti izsmeloši un sīki izstāsta ar dārza tapšanas vēsturi un savu ikdienu, kas paiet, darbojoties un realizējot arvien jaunas idejas. Kā pastāsta pati saimniece, visa sākums bijis iepriekšējo mājas īpašnieku atstātais bagātīgais tukšo pudeļu mantojums. Domājot, kur to visu likt, tapis pirmais objekts – stikla pudeļu siena, kas vējā gaudojot, bet saulrietā mirdzot. Tagad dārzā ir vairāk nekā 40 dažādi objekti.

Kā pastāsta saimniece, sākotnēji tika veidoti saimniecībā noderīgi objekti, piemēram, piknika galds, kas veidots no alus pudelēm, un darbnīcas siena, kas tapusi no degvīna pudelēm. Vēlāk radušās arī idejas par objektu veidošanu, kas priecē mājas viesus. Pastaigājoties dārzā, ieraudzījām gan ezīti, gan stārķa ligzdu uz veca skursteņa, latvju zīmju salu, buru laivu un citus interesantus objektus. Jaunākais no tiem – labirints, kas tapis no šampanieša pudelēm. Un kā atzina pati saimniece, tas vēl nav gatavs un taps vēl garāks.

Atpdoties no viesmīlīgās saimnieces,

Viena diena Ziemeļlatgalē

Atpūtas brīdī Salnavas tautas namā.

kuras enerģiju un darba spējas var tikai apbrīnot, dodamies tālāk ar atziņu, ka arī senioru vecumā var atrast interesantas un neparastas nodarbes, ar ko priecēt sevi un citus.

Nākamais pieturas punkts **Vides instalācija "Gaiss" Balvos**, ko balvēnieši jau

paspējuši nosaukt par Stabuļu koku. Tas atrodas Balvu muižas parkā, Balvu ezera krastā. Metāla konstrukcija, kas atgādina simbolisku koku, sastāv no 350 vēja stabulēm, kuras ieskandina 48 vēja zvani un kas uzskatāma par lielāko vēja zvanu ansambli pasaulē.

Ceļojums turpinās, caur autobusa logu apskatot Balvus un tālāko ceļu, kas mūs ved ziemeļu virzienā tuvāk Krievijas robežai.

Nonākot **Viļakā**, dodamies uz tūrisma informācijas centru, kas atrodas bijušajā klostera ēkā. Tur mūs sagaida centra vadītāja, kas pastāsta gan par vēsturisko ēku, gan pilsētas un tuvākās apkārtnes vēsturi, gan šodienas dzīvi. Pati pilsēta atrodas tikai astoņi km no Krievijas robežas, un ļoti daudzi vietējie iedzīvotāji ir nodarbināti robežsardzē.

Viļakā mūsu autobusu piemeklē teh-

Vides objekts "Gaiss" Balvos.

Lītenes Pudeļu dārzā.

Ar z/s “Kotiņi” produkciju iepazīstoties.

niskas problēmas, tādēļ pa pašu pilsētu gida pavadībā nākas pastaigāties kājām. Atvadoties no zinošas un atsaucīgās gides, dodamies tālāk.

Nākamā pieturvietā ceļojumā – z/s “Kotiņi”, kuras pamatnodarbošanās ir graudkopība ar specializāciju sēklkopībā. Saimniecība ir viena no lielākajām sēklas ražotājām valstī. Apsaimniekojamās zemes platība ir 3000 ha, no kuriem 2200 ha ir augstas kategorijas sertificētas sēklas lauki. Audzē kviešus, miežus, rapsi, pupas, zirņus, auzas un rudzus. No izaudzētās ražas iegūst dažādus pārtikas produktus: pārļu grūbas (mazās, vidējās un lielās), lobītas/šķeltas pupas un zirņus, kviešu, miežu, pupu, zirņu miltus, nerafinētu rapšu eļļu u.c. produktus. Gandrīz visiem “Kotiņu” produktiem ir *zaļās karotiņas* kvalitātes zīme.

Ierodoties “Kotiņos”, mūs sagaida ļoti runātīgs un atraktīvs ekskursijas vadītājs Rolands jeb kā viņš pats sevi nosauc – Roļiks. Vairāk nekā stundu garajā ekskursijā ieklausāmies viņa interesantajā stāstījumā. Viņš mūs iepazīstina ar saimniecības vēsturi, sniedz informāciju par katru saražotās rapšu eļļas pudeli un mil-

tu maisu, par modernajām graudu tīrīšanas un sēklas ražošanas iekārtām. Tāpat iepazīstam jaunāko lauksaimniecības tehniku un iepērkamies vietējā veikaliņā, kas par ļoti draudzīgām cenām piedāvā daudzveidīgo “Kotiņu” produkciju. Mūsu vīrieši šeit atrod arī kopīgu valodu ar saimniecības tehnikas vīriem, tā atrisinot arī autobusa tehniskās problēmas, lai ceļojums varētu veiksmīgi turpināties.

Novēlot veiksmi turpmākajā darbā, dodamies tālāk uz *Rekovas dzirnavām*, kur tiek piedāvāts nobaudīt ēdienus no “Kotiņu” audzētajiem produktiem. Tur mūs sagaida saimniece Vija, ko šoruden esam iepazīnuši arī TV raidījumā “Īstās latvju saimnieces”.

Rekovas dzirnavas durvis vērūšas 2018. gada sākumā. Te augstā godā tiek turēts Latgales kulinārais mantojums un tā ēdieni, ļaujot viesiem paplašināt savu garšu apvārsni un nobaudīt latgaliskas

maltītes no vietējiem produktiem caur senām un pavisam jaunām receptēm. Mūsu pusdienu ēdienkartē ir vārītas pārļu grūbas ar zaļo sviestu, kaņepju tēja un pārļu grūbu saldaiss. Ieturējuši pusdienas gaumīgi un skaisti iekārtotās telpās, dodamies tālāk.

Caur autobusa logu vērojam Ziemeļlatgales ainavas. Izbraucot cauri Baltinavai, iebraucam *Malnavā*, lai vienkārši pastaigātos pa muižas parku un lai kāds arī pakavētos skolas laiku atmiņās, jo muižā kopš 1928. gada darbojas skola. Sākumā tā bija Latgales lauksaimniecības skola, vēlāk Malnavas sovhoztehnikums, tagad tās nosaukums ir Malnavas koledža. Tālākajā ceļā pietājam pie Šmakovkas muzeja, kur ir iespēja iepazīties ar šī dzīriena tapšanas procesu un iegādāties stipros un tradicionālos latgaliešu dzīrienus no dabīgiem produktiem.

Ekskursijas turpinājumā uz brīdi pietājam Kārsavā un dodamies tālāk uz *Salnavu*, kur vietējā kultūras namā mūs sagaida Anna Danča, kura nodarbojas ar ārstniecības augu vākšanu. Kā pastāsta pati Anna, augu vākšanas laiks sākoties februārī un ilgstot līdz vēlam rudenim. Vēl Annas kundzei patīk rokdarbi, ko bija iespējams gan apskatīt, gan iegādāties. Tāpat viņa raksta lugas un pašai tuva arī teātra spēle. No viņas uzzinām, ka Salnava pazīstama arī kā Muzikantu ciems. To izbaudījām arī mēs, ieklausoties un ļaujoties izlocīt kājas un vienoties kopīgā dziesmā kapelas „Sābri” pavadībā. Salnava noteikti paliks atmiņā kā vieta, kur valda radošums, vienkāršība un īsta latgaliska viesmīlība.

Mājupceļā, kamēr saule vēl nav norietējusi, varam vērot dabas ainavas, ciemus un viensētas, kas raksturīgas Latgalei. Ceļojuma diena bija pietiekami gara, interesanta un iespaidiem bagāta.

Valdas Kļaviņas teksts un foto

Sarkanieši z/s “Kotiņi”.

Jaunie projekti

Bijušās Sarkaņu skolas pagalmā, iepretim tagadējai Madonas muzeja etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvei, top jauna atpūtas vieta. To veido: lapene, velo novietne un informācijas stends.

Atpūtas vieta tiek veidota Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas projekta Nr. LV-RU-006 "GREENWAYS RIGA-PSKOV" (Zaļie ceļi Rīga – Pleskava) ietvaros sadarbībā ar Vidzemes tūrisma asociāciju. Projekta galvenais mērķis ir zaļā tūrisma maršrutu kopīga un ilgtspējīga attīstība mazo pilsētu un lauku teritorijās, kas vieno Latvijas un Krievijas pierobežas reģionus.

Sarkaņos katrs jaunās atpūtas vietas elements tiek veidots kā stilizēts sadzīves priekšmets. Velo novietne izgatavota grābekļa formā, atpūtas vieta ir stilizēts gaismas lukturis, bet stenda jumts kā akas vāks. Stilizētā pieeja izraudzīta, lai turpinātu Amatu skolas aizsākto tradīciju par vides objektu, kas atgādina amatnieku darba rīkus vai darinājumus, izvietot šānu ēku apkārtnē.

Stends būs skatāms no abām pusēm. Vienā pusē tiks izvietota informācija

Sarkaņos top zaļo ceļu atpūtas vieta

par Sarkaņiem: ieskats Sarkaņu kultūrvēsturiskā centra vēsturē un aicinājums apmeklēt Amatu skolu, muzeja krātuvi, bibliotēku un pagasta tūrisma vietas. Stenda otrā pusē tiks izvietota shematiska karte, kurā atbilstoši projekta būtībai būs redzami zaļie maršruti no Rīgas līdz Pleskavai.

Zaļie ceļi (Greenways) ir bijušās dzelzceļa līnijas, kas piemērotas gājējiem, nūjotājiem, velo braucējiem un nemotorizētajiem transporta līdzekļiem. Daudzās Eiropas valstīs tieši pa zaļajiem ceļiem ved populāri un interesanti tūrisma maršruti. Starp valstīm notiek pat zināma sacensība, kurš saviem Greenways ceļiem nodrošinās kvalitatīvāku infrastruktūru un interesantākas tūristu piesaistes vietas. Pateicoties Vidzemes tūrisma asociācijas iniciatīvām, arī Vidzemē pēdējos gados attīstās zaļo ceļu tīkls. Ar projektu finansējumu un pašvaldību atbalstu tiek sakoptas bijušās dzelzceļu vietas, atjaunoti tiltiņi, ierīkotas atpūtas vietas, izvietoti informācijas stendi un marķējuma zīmes. Rezultātā tiek iegūti pievilcīgi, klusi ceļi, ko atpūtas nolūkos var izmantot gan vietējie iedzīvotāji, gan ceļotāji.

Mums tuvākie zaļie ceļa posmi ir "Ērgļi - Ķeipene" un "Ieriķi - Gulbene". Ceļotājiem jārēķinās, ka, šķērsojot Madonas novadu no Ērgļiem līdz Litenei vai Gulbenei, būs jāizmanto auto ceļi. Zaļo ceļu maršrutu tīklā tieši tā arī iekļaujamies – esam savienojošais posms pa auto ceļiem. Sarkaņi atrodas apmēram pa vidu starp minētajiem ceļiem. Tādēļ arī šeit tiek iekārtota zaļo ceļu piesaistes atpūtas vieta. Madonas novadā projekta ietvaros aktivitātes notiek arī Ērgļu pagastā, kur septiņu kilometru garumā tika sakārtota bijušā dzelzceļa līnija: izcirsti krūmi, nolīdzināta ceļa virsma, izvietotas norādes zīmes, top arī atpūtas vieta un informācijas stends.

Paldies Valdai Kļaviņai un Inesei Sudārei par līdzdalību Sarkaņu atpūtas vietas plānošanā un informācijas stenda satura veidošanā, Robertam un Mārim Dolbēm par milzu luktura, lielā grābekļa un stenda konstrukciju izgatavošanu.

Sanita Soma, Madonas novada pašvaldības tūrisma darba organizatore, atpūtas vietas Sarkaņos izveides koordinatore, tel. 29130437

Kārļa Kļaviņa foto

Jaunā atpūtas vieta Sarkaņos.

Vizītkarte

No šā gada septembra **multifunkcionālajā centrā “Logs” strādā Aiga Dzene**. Viņa uz laiku aizvieto iepriekšējo vadītāju Kristu Galeju, kas šobrīd atrodas garākā atvaļinājumā un kopā ar dzīvesbiedru Tomu audzina meitiņu Aneti.

Aiga kopā ar dzīvesbiedru dzīvo Cesvaines pagastā, ir trīs bērnu mamma un viņai ir mazliet pāri trīsdesmit gadiem. Aicināju Aigu uz sarunu, lai “Sarkaņu Ziņu” lasītājus iepazīstinātu ar viņu pašu un viņas darbu un idejām, tagad strādājot Sarkaņu pagastā.

Mazliet par sevi un līdzšinējo darba pieredzi.

– Madonas novadā dzīvoju un darbojos, gribētu teikt, tikai 11 gadus. Uz dzīvi Madonas novadā no Bauskas pār-

cēlos 2011. gada sākumā. Madonā arī ieguvu savu pirmo darba pieredzi vienā no ēdināšanas uzņēmumiem. Ar laiku savu pieredzi izdevās bagātināt dažādos kursos un mācībās – gan praktiskās, gan teorētiskās.

Visbagātīgāko darba pieredzi guvu, strādājot Cesvaines novada domē. Pamatdarbā biju arhivāre. Bet tā kā šis pienākums man neaizņēma pilnu darba dienu, tad es varēju sevi pilnveidot, aizvietojojt dažādus kolēģus gan slimības, gan atvaļinājumu laikā. Varēju praktizēties gan lietvedes, gan sekretāres, gan saimniecības daļas vadītājas amatā pirmsskolas izglītības iestādē “Brīnumzeme”. Visradošāko darba pieredzi guvu, strādājot Cesvaines kultūras namā. Man bija vienreizēja iespēja

piedalīties novada svētku organizēšanā.

Kas pamudināja pieteikties vakancei uz noteiktu, samērā neilgu laiku, Sarkaņu pagastā?

– Brīdī, kad tika izsludināta vakance uz šo amata vietu, biju brīva no darba attiecībām Cesvainē un mans jaunākais bērns tieši tajā laikā uzsāka bērnudārznieka gaitas. Es neesmu mājās sēdētāja. Vienmēr aktīvi piedalos dažādos pasākumos un aktivitātēs. Darbs domes arhīvā un Cesvaines kultūras namā man lika saprast, ka vēlos aktīvu, radošu darbu, kur varu izpausties un likt lietā savas idejas un iedvesmoties no citiem. Manuprāt, šis man ir ļoti piemērots darbs, ja ir vēlme darboties un nesēdēt uz vietas. Darbs ar jauniešiem, bērniem un citām vecuma grupām ļauj iedvesmoties mācīties vienmēr ko jaunu. Lai arī šis darbs man ir tikai uz laiku – centra vadītājas prombūtnes laikā, es ticu, ka paspēšu šajā laikā sevi pilnveidot, iedvesmoties un, cerams, atstāt pozitīvas pēdas Sarkaņu pagastā.

Tev kā ienācējai noteikti ir radies pirmais iespaids par Sarkaņu pagastu, tā cilvēkiem un dzīvi šeit?

– Sarkaņu pagasts ir salīdzinoši liels un plašs teritorijas ziņā. Un pagaidām ir grūti aktivitātēs iesaistīt sarkaniešus, kuri nedzīvo pagasta centrā Biksērē. Esmu optimiste, tādēļ esmu pārliecināta, ka man vēl ir laiks to mainīt, tiklīdz situācija valstī to atļaus. Lai arī klātienē strādāt man nebija ļauts ilgi, pamanīju, ka bērni un jaunieši ir gana aktīvi. Diemžēl Madonas vidusskolas pārbūves laiks, kad bērniem jāmacās divās maiņās, un vēl pandēmijas laiks rada ne visai labvēlīgus apstākļus multifunkcionālā centra “LOGS” apmeklētāju skaita paplašināšanai. Tomēr, neņemot to vērā un par spīti visam, gribu teikt, ka centrs ir labi apmeklēts, kad tas ir ļauts. Darba laiku cenšos pielāgot, lai visi gribētāji var te ierasties.

Man jāsaka milzīgs PALDIES maņiem kolēģiem pagasta pārvaldē, kuri ir ļoti atsaucīgi un neatsaka palīdzību, bet motivē un iedvesmo mani. Ir viegli strādāt, kad atbalsts jūtams un redzams ik dienas!

Ar Aigu Dzeni sarunājās
Valda Kļaviņa
Foto no personīgā arhīva

Aiga atpūtas brīdī.

Jaunieši darbībā

Prieks par katru kopā pavadīto mirkli

Viens mēnesis – tieši tik ilgi mums bija ļauts būt kopā MFC LOGS telpās un Biksēres dabā.

Bet to, ka tā varētu būt, es nojautu, tāpēc centos piepildīt mums doto kopā būšanas laiku ar dažādām aktivitātēm.

LOGA draugiem.

Pasākuma laikā starp cienāšanos ar zupu, galda tenisa spēlēšanu un citām nodarbēm ar sanākušajiem pārrunājām dažādus svarīgus jautājumus kā, piemēram, par centra darba laiku, interesējošām aktivitātēm gan telpās, gan ārpus tām.

Ieteikumu un ierosinājumu kladē aicināju ierakstīt visas savas idejas un vēlmes, kā mēs kopā varētu interesantāk pavadīt laiku. Ļoti daudzas aktivitātes, kuras vadītāja Krista ir ieviesusi jau kā tradīciju, kladē tika ierakstītas vairākkārt.

Iepazīšanās pasākumā pastāvīgie LOGA apmeklētāji mani iepazīstināja ar jau ļoti labi funkcionējošiem iekšējās kārtības noteikumiem, ar kuriem paši bērni un jaunieši ir apmierināti un ļoti strikti tos ievēro.

Paldies visiem, kuri aktīvi iesaistījās un bija kopā ar mums pirmās tikšanās laikā!

Paldies stādaudzētavas kolektīvam "URDAVAS" par skaisto dāvanu – krāšņajiem augiem fotostūrītīm!

Paldies arī Sarkaņu pagasta pārvaldes darbiniekiem par atbalstu un palīdzību pasākuma organizēšanā!

25. septembrī, lai sapulcinātu centra draugus, tika rīkots iepazīšanās pasākums ar ugunsgrūdu un gardu zupu pie centra. Apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar mani – Aigu. Un, ja nu kāds vēl nebija bijis LOGA telpās, tad varēja arī apskatīt telpas, izmēģināt roku galda tenisa spēlē vai vienkārši pavadīt laiku draudzīgā sabiedrībā. Savukārt man bija lieliska iespēja iepazīties ar jau esošajiem un jauniem

Ļoti drīz pēc LOGA durvju atvēršanas bija klāt jau **Miķeļdiēna**. Kopā ar jauniešiem, bērniem un citiem aktīvajiem LOGA draugiem veidojām LOGA pagalmā latviešu spēka zīmes no dabas materiāliem. Liels paldies aktīvākajiem darboties gribētājiem! Kopā mums izdevās skaistas spēka zīmes! Pēc labi padarīta darba apbalvojām paši sevi ar pašceptām picmaizītēm.

Lai nedaudz "izkrāsotu" ikdienu, kādā sestdienā izlēmām doties uz Bikšēres muižas apkārtni izbaudīt skaisto rudens dienu, kura bija ļoti saulaina un silta, un pie reizes salasīt košas lapas, skaistus zarus un citus dabas materiālus, lai kopīgi izveidotu centra logu dekorus.

Multifunkcionālais centrs "LOGS" ir atvērts visiem – gan bērniem un jauniešiem, gan vidējai paaudzei un senioriem.

Pasaulē **1. oktobris ir Starptautiskā senioru diena**, kuru nolēmu atzīmēt arī LOGĀ, aicinot uz tējas pēcpusdienu Sarkaņu pagasta seniorus. Uz tikšanos ar mani LOGĀ bija ieradušies ieinteresēti un aktīvi seniori, Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītājs Sandis Kalniņš un tautas nama "Kalnagravas" vadītāja Valda Kļaviņa. Tikšanās laikā seniori izteica savas vēlmes, kāda veida pasākumus, tikšanās un izbraukumus viņi vēlētos sagaidīt no multifunkcionālā centra "LOGS" un tautas nama "Kalnagravas". Sarunājām jau arī nākamo tikšanos, bet diemžēl valstī noteikto ierobežojumu dēļ tikšanās bija jāatceļ. Bet tiklīdz valstī epidemioloģiskā situācija atļaus tikties klātienē, mēs atsāksim senioru tikšanās pēcpusdienas LOGĀ un īstenosim idejas, kuras radās pirmajā senioru tikšanās reizē. Man kā LOGA vadītājas pienākumu izpildītājai šī tikšanās bija ļoti vērtīga. Sarkaņu seniori ir aktīvi un ļoti ieinteresēti dažādu aktivitāšu apmeklēšanā savā pagastā. Tas priecē!

9. oktobrī "LOGA" virtuvē notika pasākums "TRAKAIS BANĀNS". Ja Latviju pārņem banānu drudzis, tad arī mēs nevarējām palikt vienaldzīgi un attiecīgi uz to reaģējām. LOGA draugi tika aicināti nākt uz centru ar savu banānu ķekaru, recepti un idejām, kā izcelt tobrīd tik ļoti populāro augli – banānu. Atsaucī-

ba bija liela. LOGA virtuvē visas dienas garumā *valdīja* banāni – banānu vafeles, cepti banāni, banāni šokolādē un vienkārši banāni. Banānu bija tik daudz, ka apēst visus tos mums neizdevās, tāpēc nomizojām atlikušos banānus un salikām saldētavā. Tagad tie tur sasaluši gaida, kad LOGA telpās drīkstēs atkal rosīties. Un tad tie pārtaps banānu-piena kokteiļos.

Pēc tam, kad valstī tika izsludināts ārkārtas stāvoklis un telpās drīkstēja atrasties tikai ar vakcinācijas vai Covid-19 pārslimošanas sertifikātu, mēs tikāmies ārpus telpām.

16. oktobrī gājām mazā pārgājienā pa Bikšēres skaistākajām vietām. Tā kā es neesmu vietējā, tad bērniem un jaunie-

šiem bija jāved mani izzinošā pastaigā. Bikšēre ir ļoti bagāta ar skaistām vietām. Ejot apkārt Bikšēres ezeram, atklāju, ka tur ir brīnišķīgas pastaigu vietas ar gleznainiem dabas skatiem. Tā kā bijām sagatavojuši un paņēmuši sev līdzī karstus dzērienus un nelielas uzkodas, tad bija jāizdomā, kur būs mums piknika vieta. Vienbalsīgi nolēmām, ka vēlamies pusdienot, sēžot šūpuļtīklos. Vai zinājāt, ka Bikšērē, skaistā un klusā mežņā, ir izvietoti šūpuļtīkli? PALDIES par to idejas autoriem un īstenotājiem!

Kad bijām apēduši savas līdzpaņemtās maizītes, paveicām labu darbu, savācot atkritumus, kurus citi šūpuļtīklu izmantotāji, cerams, nejausi bija atstājuši mežņā.

Gandrīz četru stundu garajā pastaigā nogājām teju septiņus kilometrus. Paldies maniem gidiem!

Diemžēl ilgi nevarējām baudīt kopīgas pastaigas pa Bikšēri, jo spēkā stājās stingrāki ierobežojumi visā valstī. Tika ieviesta mājseide. Un, lai tā nebūtu jāpavada bezdarbībā, izsludināju trīs tematiskās nedēļas attālinātai kopā būšanai. Pirmā nedēļa bija Helovīnu nedēļa, kurai sekoja Fotogrāfiju nedēļa. Un kā trešā bija Patriotu nedēļa. Katru dienu sociālajos tīklos publicēju dienas uzdevumu, kura izpildes rezultāts jānofotografē vai jānofilmē un jāatsūta man. Atsaucība bija laba. Bērni un jaunieši ļoti radoši veica uzdevumus, jo īpaši aktīvi pildīja uzdevumu – izgrebt helovīna ķirbi. Katras nedēļas aktīvākie dalībnieki saņēma motivācijas veicināšanas balviņas. Paldies visiem par piedalīšanos!

Aigas Dzenes, multifunkcionālā centra "Logs" vadītājas pienākumu izpildītājas, teksts un foto

Vēstures atspulgos Rudens noskaņas “Jaundilmaņos”

Aleksandra Bieziņa memoriālajam muzejam tāpat kā visiem gads ir aizgājies savādās noskaņās tā paša Covid – 19 dēļ. Visā pasaule ap to vien griežas, negribētos ne to pieminēt, ne par to vairāk runāt. Taču mūsu ikdienā ir ienestas reālas korekcijas un tām pakļautas visas ikdienas gaitas. Arī muzejs kā jau valsts iestāde nav izņēmums, tāpēc jāpilda visi ieteikumi un instrukcijas, kas saistās ar apmeklētāju uzņemšanu un pasākumu organizēšanu.

Šogad izpalika arī Muzeju nakts noskaņu baudīšana. Apmeklētājiem muzejs durvis vērā tikai 15. jūnijā un tad, ievērojot distancēšanās attālumus, roku dezinficēšanu un masku nēsāšanu, varējām strādāt līdz rudenim, kad muzejs apmeklētājiem atkal uz laiku ir slēgts.

Vasarā pie mums vairāk iegriežas tuvāki un tālāki Latvijas apceļotāji, kuriem interesē kultūrvēsturiskās vietas un ar tām saistītie notikumi un personības. Varu teikt, ka interesentu šovasar netrūka. Ģimenes ar bērniem, jaunieši, studenti un seniori, tie, kas neaizceļoja uz ārzemēm un baudīja Latviju. Daudziem Bieziņa muzejs bija jaunatklājums un zināmā mērā patīkams pārsteigums, ka tik tālos laukos ir iespēja sadzirdēt informāciju par lietām un vietām, kam Rīgā ikdienā paejam garām. Apmeklētāji pricējās par Ritas rūpīgi koptajām puķēm un zālāju, kur tā vien gribas rasā basām kājām pastaigāt. Man ir palaimējies satikt cilvēkus, ar kuriem apmeklējuma laikā veidojas abpusēji interesantas sarunas. Tā arī es uzzinu par Bieziņa personību kaut ko vairāk. Jā, profesors dzīvoja un strādāja Rīgā, tur viņa vārdu vēl šodien labi atceras. Medicīnā nebūs jomas, kur savulaik Aleksandrs Bieziņš nebūtu aktīvi piedalījies, nemaz nerunājot par bērnu ķirurģiju un sporta medi-

cīnu, jo viņš taču ir Latvijas bērnu ķirurģijas zinātniskais pamatlicējs. Pirmās sirds operācijas bērniem veica profesors Bieziņš pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados. Pirmo mācību grāmatu bērnu ķirurģijā 1964. gadā uzrakstīja A. Bieziņš un to lietoja studenti visā Padomju Savienībā.

Šogad, protams, aktuālas sarunas par vakcinēšanos un par vakcīnām. Nerunāšu par pašreizējām, pret Covid-19, jo tur vēl daudz jautājumu un atbilžu, bet par to, kad tālajā 1957. gadā uz savu atbildību Aleksandrs Bieziņš sāka vakcināciju bērniem pret poliomiēlītu (bērnu trieku). Viņš uzņēmās atbildību cīņā ar vīrusu, kas caur barības vadu nokļūst asinīs, tālāk radot nervu šūnu sabrukumu muguras smadzenēs, iestājoties dažāda veida paralīzēm un muskuļu nespēkam. Pateicoties A. Bieziņam un 1959. gadā vispārējai vakcinācijai, tika apturēta bērnu triekas izplatība Latvijā. Vecākā paaudze vēl ļoti labi atceras slimības sekas, kad daudzus izārstēja, bet daudzi sekas izjuta visu mūžu. Šodien Latvija ir sertificēta kā no poliomiēlīta brīva valsts. Taču vīrusu atkal var ievest no valstīm, kur vīruss joprojām eksistē (Pakistāna, Nigērija, Afganistāna).

Profesors Bieziņš lielu daļu sava mūža darba tika veltījis bērnu triekas seku ārstēšanai. Lai gan šī slimība ārstiem pasaulē bija zināma jau krietni agrāk, tikai pieveikt to nebija izdevies. A. Bieziņš, iepazīties ar Rietumeiropas slavenākajām bērnu klīnikām, jau trīsdesmitajos gados runāja par biomehāniku, par metodēm, kā ar fizisku vingrinājumu palīdzību uzlabot veselību. Viens no šādiem ir Candra aparāts, kas ir mūsu muzejā un ikviens var to izmēģināt.

Augusta nogalē katru gadu notiek Aleksandra Bieziņa piemiņas pasā-

A. Bieziņš Zelta skalpeļa pasniegšanas ceremonijā 1973. gadā.

kums, kas šogad pirmo reizi muzeja vesturē nenotika. Laiki, protams, mainīsies, bet izcila latviešu ārsta piemiņa nekur nevar pazust, jo ir profesora dzimtās mājas “Jaundilmaņi”, no kurām ceļi viņu aizveduši tālāk, lai kļūtu par izcilību Latvijas medicīnas vēsturē.

2022. gadā atzīmēsim profesora 125. dzimšanas dienu. Un būs pagājuši arī 35 gadi, kopš tika pieņemts lēmums “Jaundilmaņos” ierīkot muzeju.

Libe, plūstot garām muzejam, čalodama strauji nes rudens ūdeņus uz ziemu un pavasaris nav aiz kalniem cerībā, ka beigsies nomācošais laiks, ka sērga atstās mūs. Vienmēr ir izdevies! Lai izdodas arī šoreiz!

Ingrīda Pureniņa,

A. Bieziņa memoriālā muzeja vadītāja
Autores foto

Profesora rakstāmgaldam muzejā gada vieta.

Piemiņas akmens izcilajam novadniekam.

Jaunumi bibliotēkās

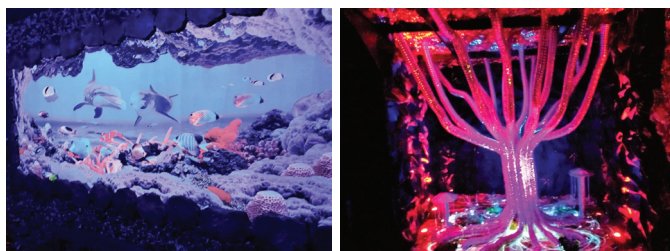
Ar mērķi veicināt lasīšanas tradīcijas ģimenē 13. gadu Sarkaņu bibliotēka piedalās Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) izveidotajā un vadītajā lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.

Kultūras ministrs 23. aprīļa preses konferencē akcentēja, ka valoda un kultūra ir priekšnoteikumi nācijas eksistencei, rakstītais vārds ir atslēga uz pasaules zināšanām un sevis izprašanu. Lasīšana nav pienākums, bet prieka avots. “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” uzdevums ir izaudzināt paaudzes, kurām latviešu tautas kultūra būs gan vērtība, gan virsvērtība.

Ir lepnums, ka arī Sarkaņu pagastā dzīvo ģimenes, kuras ar prieku lasa “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2021” piedāvātās kolekcijas grāmatas un izsaka savu vērtējumu aptaujas anketās. Pirmās grāmatas izlasīja un iesniedza vērtēšanas anketas jau augustā Amanda un Alise Rimšas. Pārējie vēl turpina lasīt.

Vērtējumus par izlasītajām grāmatām varēs iesniegt līdz 2022. gada 31. janvārim. Vērtējuma anketa visām vecumgrupām pieejama: https://lasamkoks.lv/lat/bernu_un_jauniešu_zurija/anketa/2817-novertejuma-anketa-2021.

Šī gada “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” kolekciju veido

Interesantais Valmieras un Cēsu pusē.

Sarkaņu bibliotēkā

28 grāmatas no astoņām izdevniecībām. Grāmatas stāsta par draudzību, mīlestību, baiļu pārvarēšanu, uzdrīkstēšanos un līdzcietību. Tās ir 11 oriģinālliteratūras grāmatas – gan spožas debijas bērnu literatūrā (Ērika Bērziņa, Inga Žolude, Elizabete Lukšo-Ražinska); dzejā – Lote Vilma Vītiņa; zinātniskās fantastikas žanrā – Džeina Šteinberga, gan jau iemīļotu bērnu un jauniešu grāmatu autoru devums – Juris Zvirgzdiņš, Agnese Vanaga, Māris Rungulis, Ieva Melgalve, Dzintars Tilaks un Kristīne Ulberga. Tulkoto literatūru pārstāv 17 izdevumi no 10 valodām – igauņu, lietuviešu, somu, zviedru, ukraiņu, franču, angļu, vācu un nīderlandiešu valodas.

Par iesaistīšanos lasīšanas veicināšanas programmā visu vecumu lasītāji Latvijā saņems LNB sarūpētās balviņas. Bet Sarkaņu bibliotēkas 15 grāmatu eksperti jau 28. augustā ar pagasta pārvaldes sarūpēto transportu devās ekskursijā uz Valmieru iepazīt fantāzijas, sajūtu un krāsu valstību “Neoniju”, kuru trīs gadus lolojuši un veidojuši tās autori Indra un Ivars Ceriņi.

Lasītāji izbrauca ar sliežu velosipēdiem pa šaursliežu dzelzceļa atzaru no Zilākalna ciema līdz kūdras purvam.

Lieliska izvērtās atpūta Rakšu zoo Gaujas senlejā – eksotiskajā dabas oāzē, kur tika apskatītas, pabarotas un samīļotas lamas, alpaka un izbaudīta atpūta svaigā gaisā, apmeklējot spilvenbatutu, vizinoties ar elektrolaivām, velokartiem.

Paldies ģimenēm ar bērniem par iesaistīšanos lasīšanas veicināšanas programmā!

I. Bačuka, Sarkaņu bibliotēkas vadītāja
M. Riekstas foto

VADLĪNIJAS*

BIBLIOTĒKU DARBĪBAI no 15.11.2021.

- Pakalpojumu sniedzējiem un apmeklētājiem, jābūt ar Covid-19 pārslimošanas/vakcinācijas **sertifikātu**
- Uzņem individuālus apmeklētājus (**1 persona vai 1 mājsaimniecībā dzīvojošie**) un **1:1** sniedz e-pakalpojumus.
- Telpās esošie **ievēro savstarpēju 2m distanci**
- Apmeklētāji un personāls **lieto mutes un deguna aizsegus**
- Vienam apmeklētājam (1 personai vai 1 mājsaimniecībā dzīvojošajiem) telpās tiek paredzēti vismaz **15m²**
- Regulāri vēdina telpas, nodrošina virsmu un koplietošanas tehnisko ierīču dezinficēšanu
- Bibliotēkas turpina nodrošināt arī tiešsaistes pakalpojumus un konsultācijas

TIKAI vakcinētām/Covid-19 pārslimojušām personām (uzrādot digitālo sertifikātu) var notikt organizēti pasākumi, **lietojot deguna un mutes aizsegu un ievērojot 2 metru distanci!**

*Vērtība, kādā kultūras institūciju darbībā ievērojami sociālais un fiziskais distancēšanās pasākumi un pastāvīgu norises vietu dezinficēšanas prasības.

Aktuālā informācija
par COVID-19

KULTŪRAS MINISTRIJA
INFORMĒ

www.km.gov.lv
www.covid19.gov.lv

Jaunumi bibliotēkās Izstādes novembrī Biksēres bibliotēkā

• Tematiskā izstāde „Dārza lielā oga – ķirbis”

Ķirbji ir ne tikai lielākās ogas, bet arī bagāti ar minerālvielām, vitamīniem un beta-karotīnu, kas ir spēcīgs antioksidants un tam piemīt pretiekaisuma īpašības. Tāpēc tos var izmantot ne tikai ēdiena gatavošanā, bet arī skaistumkopšanā. Ķirbis ir viens no vērtīgākajiem dārzeņiem. Uzturā lieto gan sulu, gan mīkstumumu, gan sēkliņas. Roze ir dārza karaliene, bet ķirbis noteikti ir gan dārza, gan rudens karalis. Tas izceļas ne tikai ar savu lielo izmēru un plašajām izmantošanas iespējām, bet arī ar to, ka ir viens no senākajiem dārza iemītniekiem. Visu novembra mēnesi Biksēres bibliotēkā varēs apskatīt izstādi, izlasīt un iepazī-

ties ar ķirbju vērtīgajām īpašībām, lasot dažādas uzzīņas.

• Tematiskā izstāde „Rudens veltes mūsu uzturā”

Izstāde mums vēstīs par to, ka rudens veltes bagātīgi jālieto uzturā, jo ar tām, caur asinīm uzsūcoties, tiek stiprināta ne tikai organisma veselība kopumā, bet arī vitamīnizēta un pabarota sejas un ķermeņa āda. Tā kā rudens veltes pārsvarā satur ogļhidrātus, to lietošana uzturā nodrošina pamatīgu organisma attīrīšanu, kas tieši ietekmē arī ādas attīrīšanu, mitrina to, uzlabo ādas krāsu un palielina tonusu. Protams, visas rudens veltes, arī ātri lietotas, spēs dot savu artavu veselībai un skaistumam, ādu nodrošinot ar nepieciešamajiem vitamīniem un minerālvielām. To un vēl daudz ko citu lasītāji varēs uzzināt no šīs izstādes.

• Tematiskā izstāde „Es ticu, ka Latvija dzīvos saules mūžu”

Lāčplēša dienai un Latvijas Republikas proklamēšanas 103. gadadienai veltīta izstāde.

Šogad mēs atzīmēsim neatkarīgās Latvijas 103. gadadienu, par ko vēstīs izstāde „Es ticu, ka Latvija dzīvos saules mūžu”. Iepazīstoties ar izstādi, mēs labāk varēsim saskatīt Latvijas skaistu-

mu, vairāk lepoties ar to, vairāk uzzināt par visas Latvijas, Madonas novada un Sarcaņu pagasta vēsturi. Izstādē būs izmantota literatūra no Biksēres bibliotēkas fondiem.

• Bērnu literatūras izstāde „Grāmata mūs aicina – iepazīsim citu tautu kultūru”

Bērnu literatūras izstāde „Grāmata mūs aicina – iepazīsim citu tautu kultūru” tiek rīkota ar mērķi, lai rosinātu bērnus un jauniešus izzināt dažādas kultūras, lasot grāmatas par citām valstīm, kā arī iepazīstot citu tautu literāros darbus. Grāmatas palīdzēs iepazīt visu pasauli un tās ļaus izzināt dažādu tautu literāros darbus, pasaules daudzveidību un krāšņumu. Grāmatas ir ne tikai izziņas, bet arī radošuma avots.

Lasītāju zināšanai!

No 21. oktobra līdz 15. novembrim spēkā īpaši stingri noteikumi Covid-19 izplatības ierobežošanai jeb **lokdauns**. Šajā laikā nestrādās kultūrvietas, bibliotēkas un izstāžu norises vietas.

- Telefons – 22021466
- e-pasts: bikseresbibl@inbox.lv

Didzis Akmentiņš,

Madonas novada Sarcaņu pagasta
Biksēres bibliotēkas vadītājs

Jaunie projekti

Neirografika kā metode radusies nesen. Nosaukumu *neirografika* veido divu vārdu salikums, neirons – nervu šūna, grafika – zīmējums. Neirografiskajos zīmējumos dominē divi elementi – līnijas un aplī. Apzinātas zīmēšanas metode palīdz aktivizēt iekšējo enerģiju, transformēt problēmas neapzinātā līmenī, nojaukt barjeras un harmonizēt emocionālo sastrēgumu. Neirografika ir individuāls darbs ar sevi, tomēr tās pamatus ieteicams apgūt kopā ar instruktoru. Intere-

Neirografika – jauna sevis iepazīšanas metode

sentiem šādu iespēju sniedza biedrība „Sarcaņu pagasta kultūrmantojums” sertificētas instruktore Diānas Sergas vadībā, īstenojot projektu „Neirografika”, kuram finansējums gūts, pateicoties Madonas novada pašvaldības organizētajam Izglītības programmu projektu konkursam – 2021. Pēc kursa apgūšanas dalībnieki saņēma instruktore supervīziju par iesniegtajiem zīmējumiem, kā arī sertifikātu par Neirografikas lietotāja kursa apgūšanu.

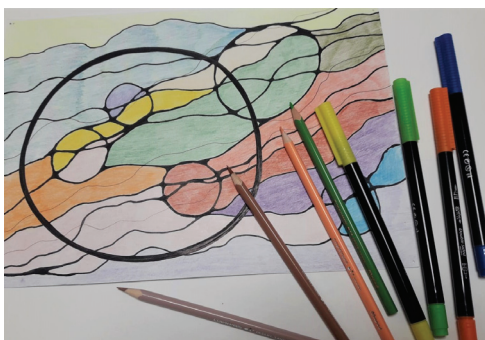
Viena no projekta dalībniecēm Linda atklāja: “Guvu ļoti interesantu pieredzi. Laikā, kad mums jādzīvo mājās, biedrības “Sarcaņu pagasta kultūrmantojums” sniegtā iespēja ļāva satikties un darboties *zoom* platformā pavisam neparastā veidā – katrai savās mājās un pie datora ekrāniem ienirt neirografisko zīmējumu aizraujošajā pasaulē izcilās neirografikas instruktore Diānas Sergas vadībā. Pārsteidza tas, ka Diānas personība ar nomierinošu labvēlību un smaidu palīdzēja uzburt skaistu zīmējumu ar marķieri un krāsu zīmuļiem pat pilnīgam nezīmētājam. Paldies projekta vadītājai Ilzei par enerģiju, radošumu un erudīciju, kas vainagojās ar šo izcili organizēto pasākumu!”

Lai arī turpmāk top skaisti zīmējumi un brīnišķīgi pasākumi!

I. Bačuka,

biedrības “Sarcaņu pagasta kultūrmantojums” pārstāve

I. Pliskas foto

Projekta dalībnieku darbi praktiskajās nodarbībās.

Jaunie projekti

Septembrī Amatu skolā tika realizēts Madonas novada pašvaldības izglītības programmu konkursa atbalstīts projekts **“Vecas lietas jaunā izskatā”**, ko vadīja bijusī sarkaniete Lāsma Dumerāne-Krūze.

Interesenti, kas bija iesaistīti projektā, guva vispārīgu ieskatu restaurācijā, tās terminos, iepazīnās pa grupām ar restaurācijas materiāliem, ieguva informāciju, kā izvērtēt bojājumus, kā noteikt, kas vērtīgs, kas nē. Tāpat guva arī vērtīgus padomus, kas saistās ar gleznu, mēbeļu, auduma izstrādājumu, metāla priekšmetu, papīra priekšmetu uzglabāšanu, eksponēšanu un kopšanu. Interesenti ieguva zināšanas par to, ar ko restaurācija atšķiras no atjaunošanas. Kā atzina projekta dalībnieki, ļoti vērtīgi bija padomi par vienkāršu bojājumu novēršanu, ko var veikt pats, un uzzināt, kurā brīdī jāvērsas pie profesionāļa. Nodarbību laikā

tika iztirzātas kļūdas, ar kurām visbiežāk saskaras, mēģinot restaurēt savu mēbeļu. Tāpat tika runāts par dažādām citām problēmām, kas var rasties darba gaitā. Lāsma dalījās savā personīgajā pieredzē dažādu priekšmetu restaurācijā un atjaunošanā, kas iegūti gan praksēs mācību laikā, gan šobrīd, strādājot Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā. Kā projekta noslēgumā atzina pati Lāsma, šīs nodarbības bija tikai ievads restaurācijas un atjaunošanas noslēgumos, jo katrai lietai un darbam vislabāk būtu individuāla konsultācija. Projektā iesaistītajiem dalībniekiem ieceru daudz un atliek vien novēlēt, lai izdodas viss, kas iecerēts, jo Lāsma ir gatava sadarbību turpināt un sniegt konsultāciju un atbildes uz visiem jautājumiem, kas radīsies darba gaitā. Parasti atjaunojamās lietas ir saistītas ar kādas dzimtas īpašo vēstures stāstu. Un

Pielietojamie materiāli.

tad ir svarīgi, lai šīs lietas saglabātos vēl nākamajām paaudzēm, atrodot gan praktisku pielietojumu, gan kļūstot par īpašu mājas interjera priekšmetu.

Valda Kļaviņa, projekta vadītāja
Autores foto

Noderīgos padomus ieklausoties.

Vizītkarte

Projektu **“Vecas lietas jaunā izskatā”**, kas septembrī tika realizēts Amatu skolā, vadīja **Lāsma Dumerāne-Krūze**, kas šobrīd dzīvo un strādā Rīgā, bet ar Sarkanu pagastu un Madonu viņu saista ciešas saites. Šeit joprojām dzīvo viņas vecāki, brālis un vecvecāki.

Lāsma mācījusi Sarkanu pamatskolā un Jāņa Simsona Madonas mākslas skolā. Ir Madonas pilsētas 1. vidusskolas absolvente. Pēc tam izglītību turpinājusi Rīgas Celtniecības koledžā un Latvijas Mākslas akadēmijā, kuru šajā vasarā absolvēja, kļūstot par profesionālu restauratori. Šobrīd viņa strādā Etnogrāfiskajā

Brīvdabas muzejā un ar patiesu prieku atceras skolas laiku, tāpat mācību prakses studiju laikā, kas aizvadītas tepat Latvijā, tāpat arī Lietuvā, Igaunijā un Francijā.

Restauratora darbs viņai sagādā prieku un gandarījumu, kaut gan šim darbam, kā atzīst Lāsma, nepieciešama ļoti liela pacietība un precizitāte. Viņa ir pārliecināta, ka profesijas izvēle bijusi pareiza.

Vēl Lāsmai patīk dažādi rokdarbi, gleznošana, kokgriešana, literārā jaunrade, šūšana, viss tas, kas tiek darīts, veidots ar rokām.

Paldies Lāsmai par zināšanām un da-

līšanos pieredzē! Lai veiksmē visā, kas iecerēts, un uz sadarbību turpmāk!

Valdas Kļaviņas teksts un foto

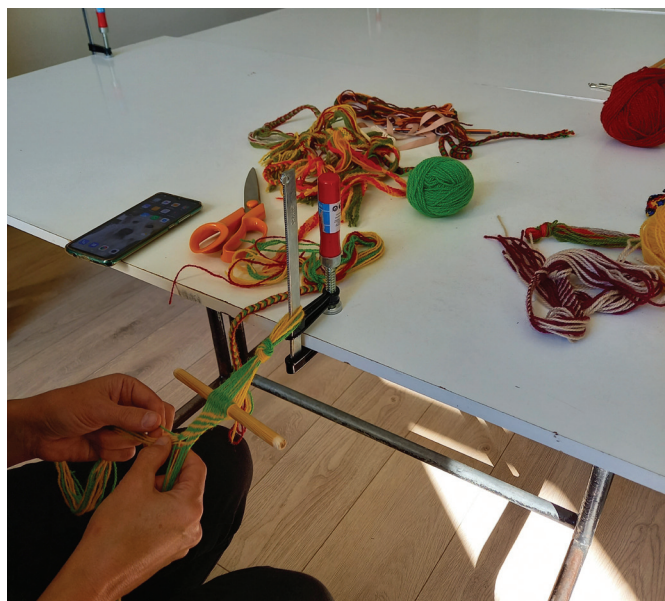
Viss notiek!

3. septembrī Sarkaņu pagastā jau devīto reizi notika pasākuma “Satiec savu meistar!” meistarklases. Šoreiz Amatu skolā interesentiem tika piedāvātas divas meistarklases. *Paķeles* jeb,

vienkāršāk izsakoties, prievītes darināšanā pinot piedalījās desmit dalībnieces no Madonas un Sarkaņu pagasta. Aušanas studijas vadītāja Daira Drozdova šo prasmī ierādīja iesācējiem un arī tiem, kas jau šo prasmī bija pamēģinājuši pašmācības ceļā. Savukārt mājas tortes cepšanas meistarklasē piedalījās deviņas dalībnieces no Madonas, Cesvaines, Sauleskalna, Lazdonas un Sarkaņu pagasta. Savā pieredzē dalījās meistarē ar daudzu gadu pieredzi Mirdza Akmentiņa. Nodarbību laikā tika iegūta arī teorētiska informācija kulinārijas noslēpumos, tāpat kopīgi izcepta torte. Ikvienu dalībnieci varēja pamēģināt gan gatavot mīklu, gan uzzināt, kā pareizi pagatavot vārīto krēmu. Un, protams, apguva māku, kā torti padarīt skaistāku, to dekorējot. Kā atzina abas meistarklasu vadītājas, bija prieks, ka interese par latviskām tradīcijām un prasmēm nezūd un piesaista arvien jaunus interesentus.

Tortes cepšanas meistarklase.

Krāsainie dzīpari pārtop skaistās prievītēs.

16. septembrī Biksērē pie klēts ikviens tika aicināts iejusties Dzejas dienu atmosfērā. Amatiereteātra "Piņģerots" aktieri Aigars un Juta lasīja dzeju, ko sacerējušas sarkanietes Daiga Akmentiņa un Juta Fiļipoviča. Tāpat skanēja madoniešu Sarmītes Radiņas un Oļģerta Skujas dzejas rindas. Patīkama atkalredzēšanās bija ar vokālo ansambli "Rondo", kura priekšnesumā skanēja dziesmas, kas sniedza patīkamu muzikālu baudījumu pelēkajā rudens novakarē.

Pasākuma laikā, senlietu muzejā "Biksēres klēts" bija skatāma senajā drukā izdoto grāmatu izstāde.

16. oktobrī folkloras kopa "Libe" virtuāli piedalījās starptautiskā folkloras festivāla "Baltica 2022" skatē. Sagatavoto programmu iefilmēja Jēkabs Krīgerts un ikviens interesents to var apskatīt arī [youtube.com](https://www.youtube.com) tīmekļa vietnē.

"Libes" dalībnieces skates programmu izdziedājušas.

Dzejas dienu noskaņa Biksēres muižā.

Valdas Kļaviņas teksts un foto

Svētku brīži

Laikā, kad valstī līdz nākamā gada 11. janvārim izsludināta ārkārtas situācija, arī kultūras jomas darbinieki strādā īpašā režīmā. Jau vasarā darbu atsāka visi tautas nama amatiermākslas kolektīvi, un mēģinājumu process notika līdz oktobra vidum. Šobrīd pēc neliela pārtraukuma darbu drošajā režīmā, ievērojot visus valstī noteiktos epidemioloģiskos ierobežojumus, tie darbu var atsākt, tāpat var notikt pasākumi, ierobežojot sēdvietu skaitu. Tas ir šobrīd, bet nav izslēgts, ka vēl līdz Ziemassvētkiem kaut kas var mainīties.

Svētku laiks tautas namā "Kalnagravas" tiek plānots no 17.

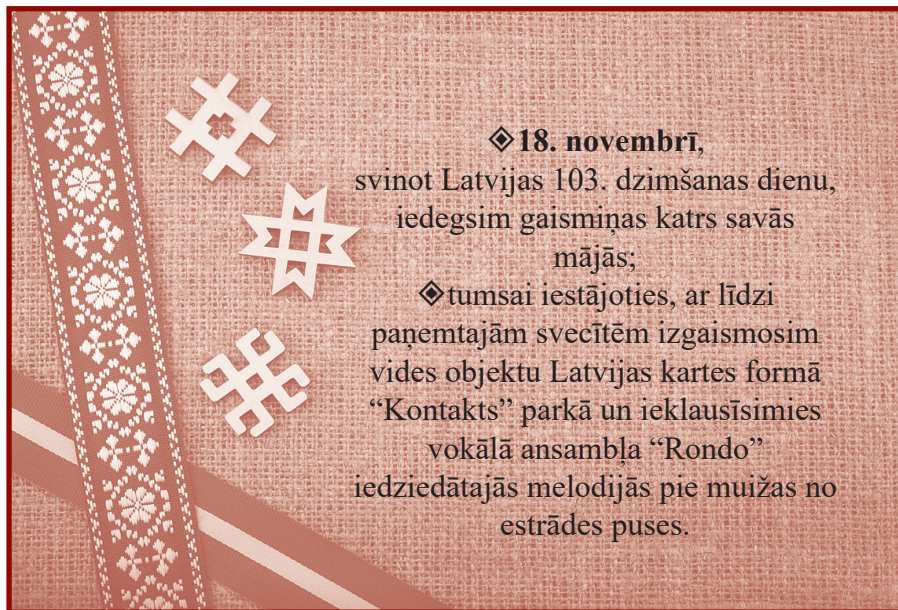
decembra, kad uz terases, līdzīgi kā iepriekšējā gadā, būs izmīnāties Rūķu ciems. Šobrīd plānojam, ka 18. decembrī varētu būt svētku ieskaņas koncerts, tāpat tiek plānoti arī citi pasākumi atļautajā formātā. Vai tas izdosies, to rādīs laiks. Sekojiet līdzi notikumiem pagastā sociālajos tīklos, "Tautas nama "Kalnagravas" un informatīvā izdevuma "Sarkaņu Ziņas" [facebook.com](https://www.facebook.com) profilā un uz pagastā izvietotajiem informatīvajiem stendiem.

Valdas Kļaviņas, tautas nama "Kalnagravas" un Amatu skolas vadītājas, teksts un foto no tautas nama ahīva

Amatiermākslas kolektīvu gadumijas koncerts 07.01.2017.

Afiša

◆ **18. novembrī,**
svinot Latvijas 103. dzimšanas dienu,
iedegsim gaismiņas katrs savās
mājās;

◆ tumsai iestājoties, ar līdzi
paņemtajām svecītēm izgaismosim
vides objektu Latvijas kartes formā
“Kontakts” parkā un ieklausīsimies
vokālā ansambļa “Rondo”
iedziedātajās melodijās pie muižas no
estrādes puses.

Tradicionāli, gaidot gadumiju, pirms Ziemassvētkiem tautas namā “Kalnagravas” tiek iedegta svētku egle. To uzticam izdarīt cilvēkiem, ko ieteikuši līdzcilvēki un kuru darbus un devumu novērtējusi apkārtnējā sabiedrība. Šobrīd nezinām, vai varēsim pulcēties uz pasākumu un ieplānoto koncertu. Bet labie darbi gada garumā noteikti ir bijuši un pateikt PALDIES ir dažādas iespējas. Ieteikumi, pievienojot nelielu aprakstu, tiek gaidīti līdz **15. decembrim** pagasta pārvaldē vai rakstot uz adresi: valda.kalnagravas@inbox.lv vai sarkani@madona.lv.

MFC “LOGS” arī šogad gaida Sarkaņu pagasta bērnu un jauniešu radošos un košos darbus, tradicionālajam zīmējumu konkursam! Šogad darbiņu tēma – “Sirds siltuma pielieti Ziemassvētki”. Jūsu mākslas darbus, tā pat kā citus gadus transformēsime apsveikumu kartiņās pagasta senioriem. Ņemot vērā noteiktos ierobežojumus valstī, darbiņus lūdzam iesniegt, gan klātienē MFC LOGS telpās vai pastkastītē J.Ramaņa ielā 4, vai vienojoties sazinoties telefoniski T: 25716054

Cerot uz atsaucību,
MFC LOGS vadītājas p.i.
Aiga Dzene

Informācija

Pagasta teritorijā ir daudz pagasta ceļu, ko mēs izmantojam un kuru malas pamazām aizaug ar krūmājiem. Lai neapgrūtinātu ceļu greiderēšanu, kopšanu un sniega tīrīšanu ziemas sezonā, lūgums privāto zemju īpašniekiem, kuru zemes robežojas ar pagasta ceļiem, saņemt savas teritorijas, nocērtot krūmus gar ceļa malām.

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkaņu pagasta pārvalde, Madonas novads
Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel 29424739, e-pasts: valda.kalnagravas@inbox.lv
Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečaks
Iespiests SIA “Erante”, Madonā, Saieta lauk. 2.
Datortips: Ofsetiespiedums.
Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors